

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג באדר תשע"ח
28 בפברואר 2018
060/2018

התמ"ג לנפש בישראל הוא 88% מהתמ"ג לנפש במדינות OECD - מתוך ממצאי פרויקט ההשוואה הבינלאומית על שווי כוח הקנייה (PPP) - לסבב 2014 The GDP per Capita in Israel is 88% of the GDP Per Capita in the OECD Countries - Findings of 2014 Round, Based on Purchasing Power Parities (PPP), for the International Comparison program.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל משתתפת בפרויקט ההשוואה הבינלאומית של התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג) ומרכיבי הוצאה במונחי שווי כוח הקנייה (Purchasing Power Parities PPPs). הפרויקט נערך כל שלוש שנים (בסבב), במשותף ע"י ארגון ה-OECD (הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח) והמשרד הסטטיסטי של מדינות האיחוד האירופי (EUROSTAT). מדינת ישראל משתתפת בפרויקט החל מ-1996 וממצאים קודמים לשנת 2011 פורסמו בשנת 2014.

בסבב הפרויקט לשנת 2014 אשר סוכם לאחרונה, השתתפו 47 מדינות שכוללות 35 מדינות חברות בארגון ה-OECD ו-12 מדינות, ששותפות לפרויקט אם כי אינן חברות בארגון. שווי כוח הקנייה הוא שער חליפין מיוחד אשר באמצעותו ניתן לנכות את ההפרשים ברמת המחירים בין המדינות השונות. בסכום כסף שהוחלף באמצעות שווי כוח הקנייה (PPP), ניתן לקנות סל סחורות ושירותים זהה בכל המדינות. כלומר, ניתן לאמוד את כוח הקנייה של המטבעות השונים על בסיס אחיד. לכן התמ"ג שמתקבל מהחישוב במונחי שווי כוח הקנייה הוא במחירים קבועים¹ וההשוואה בין המדינות משקפת הבדלי כמויות של סחורות ושירותים בלבד. בפרויקט הנוכחי כלל ה"סל" כ-3,000 סחורות ושירותים אשר מרכיבים את המדד. המחירים שנאספו, שימשו לחישוב יחסי מחירים לסחורות ושירותים בודדים ולאחר מכן שוקללו יחסי המחירים בנתוני הוצאה המתאימים בחשבונות הלאומיים וחושבו ממוצעים עד לרמת התמ"ג.

[ללוחות ולנתוני התרשים](#)

¹ בהקשר של ה-PPP המונח "במחירים קבועים" משמעו "במונחי PPP" והוא מתייחס להבדלי כמויות בין מדינות באותה שנה. זאת, בניגוד להקשרים אחרים בהם מופיע מונח זה ואשר מתייחס להבדלי כמויות בין תקופות שונות במדינה כלשהי.

התוצר המקומי הגולמי (לנפש)

התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג) לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה (PPP) מאפשר לאמוד את עוצמתה של הפעילות הכלכלית של כל אחת מהמדינות לצורך השוואה בינלאומית.

מדד התוצר לנפש במונחי שווי כוח הקנייה נע בין 26% בבוסניה והרצגובינה ל-251% בלוקסמבורג, כאשר בישראל, רמת התמ"ג לנפש עומדת על 88% מהממוצע במדינות השייכות לארגון ה-OECD (OECD=100%). התמ"ג לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה בישראל הינו 34.0 אלף דולר. הוא גדול מתמ"ג לנפש בספרד- 32.8 אלף דולר וקוריאה- 32.9 אלף דולר וקרוב לתמ"ג לנפש באיטליה-35.3 אלף דולר ובניו-זילנד- 35.6 אלף דולר. זאת בהשוואה למדינות כמו ארה"ב - 53.0 אלף דולר, שוויץ - 59.6 אלף דולר, נורבגיה - 63.9 אלף דולר ולוקסמבורג עם תמ"ג לנפש של 97.4 אלף דולר.

צריכה אינדיבידואלית למעשה (לנפש)

רמה גבוהה של התוצר המקומי הגולמי לנפש לא מעידה בהכרח על רמה גבוהה של צריכת משקי בית, מכיוון שרמת התמ"ג משקפת גם רמות של מרכיבים נוספים, כגון השקעה בנכסים קבועים, צריכה ציבורית ויצוא נטו. כך לדוגמא, מדינה שבה שיעור ההשקעות גבוה באופן יחסי, עשויה להימצא ברמה גבוהה מהממוצע של תמ"ג לנפש, אך יחד עם זאת במידה ונבחן את רמת צריכת משקי הבית באותה מדינה, הרי היא עשויה להימצא מתחת לממוצע שאר המדינות.

על מנת להשוות את צריכת משקי הבית בין המדינות חישב ה-OECD שווי כוח הקנייה עבור "צריכה אינדיבידואלית למעשה", המתחשבת בנוסף להוצאה לצריכה הפרטית של משקי הבית, גם בשירותים אשר מספקת להם הממשלה באופן אישי, כגון שירותי חינוך או בריאות.

"צריכה אינדיבידואלית למעשה" לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה, מהווה מדד רמת החיים חומרית של משקי בית. הנתונים מראים מה שמשקי בית צורכים בפועל ("צריכה אינדיבידואלית למעשה") ולא רק את מה שהם רוכשים ("הוצאה לצריכה של משקי בית").

לפי ממצאי הפרויקט ב-2014 עולה כי "הצריכה האינדיבידואלית למעשה" לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה הגיעה בישראל ל-78% מממוצע מדינות ה-OECD, בדומה ספרד (79%), מלטה (72%) ויוון (71%). המדינות בהן "הצריכה האינדיבידואלית למעשה" לנפש גבוהה באופן משמעותי מזו של ממוצע ה-OECD הן ארה"ב (146%), לוקסמבורג (129%), נורבגיה (121%), שוויץ (119%) וגרמניה (112%). לעומתן, אלבניה, בולגריה, בוסניה והרצגובינה, מונטנגרו, מקסיקו וסרביה, בהן נרשמו רמות נמוכות במיוחד (פחות מ-50% מממוצע ה-OECD) של "צריכה אינדיבידואלית למעשה" לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה.

שער חליפין רשמי ושער חליפין על בסיס שווי כוח הקנייה (PPP)

בחינה של רמות המחירים בכל אחת מהמדינות, כאשר חישוב רמת המחירים נערך על בסיס שווי כוח הקנייה (PPP) או על בסיס שער החליפין הרשמי, מגלה שאם השער-PPP במדינה גבוה משער החליפין, המשמעות היא ששווי יחידת מטבע אחת מבחינת כוח הקנייה שלה בשוק המקומי, נמוך יותר מאשר שוויה בשווקים של מדינות אחרות ולהיפך. הסיבה לכך קשורה בין השאר להבדלי מחירים של הסחורות ושירותים שאינם נסחרים בסחר בינלאומי. במדינה עם שער-PPP נמוך משער חליפין רשמי ניתן לרכוש סחורות ושירותים שאינם נסחרים בסחר בינלאומי במחיר זול יחסית למחירים בשווקים אחרים.

הבדלי ההגדרות בין שערי החליפין לבין שווי כוח הקנייה (PPP), הם ששערי החליפין מבטאים יחסי מחירים בין מטבעות שונים שמושפעים מעסקאות בינלאומיות ושינוי מדיניות בעוד ששער שווי כוח הקנייה מבטא יחסי מחירים בין מוצרים זהים במדינות שונות.

בישראל, בשנת 2014 נמצא ששער החליפין שעמד על 3.578 ש"ח היה נמוך משער שווי כוח הקנייה – 3.850 ₪. משמעות הדבר היא שניתן לקנות במטבע הישראלי בישראל, כמות קטנה יותר של סחורות ושירותים מאשר בשווקים אחרים.

בדרך כלל, לאחר שמנכים את השפעת ההבדלים ברמות המחירים בין המדינות ע"י השוואה במונחי שווי כוח הקנייה, נמצא שהפערים מצטמצמים בין המדינות בהן התוצר הממוצע לנפש במונחי שער החליפין גבוה, למדינות שבהן התוצר הממוצע לנפש נמוך (ניתן לראות בתרשים).

התמ"ג הממוצע לנפש בישראל שמחושב על בסיס שווי כוח הקנייה הינו – 88% מהתוצר הממוצע לנפש במדינות השייכות לארגון ה-OECD (97% מהתוצר על בסיס שער החליפין). תמ"ג ישראלי מגיע ל-94% מהתוצר הממוצע לנפש במדינות האיחוד האירופי על בסיס שווי כוח הקנייה (103% מהתוצר על בסיס שער החליפין). בהשוואה לארה"ב, התוצר לנפש בישראל על בסיס שווי כוח הקנייה הוא 64%, בעוד שלפי החישוב על בסיס שער החליפין, התוצר הממוצע לנפש בישראל מהווה 69% מהתוצר בארה"ב.

תרשים 1. השוואה בינלאומית של התמ"ג לנפש לפי שווי כוח הקנייה ולפי שער חליפין - 2014

